

Міністерство освіти і науки України
Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

Кафедра іноземних мов (№ 802)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Гарант освітньої програми

 Л.Л. Носач
« 31 » серпня 2022 р.

СИЛАБУС ОБОВ'ЯЗКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Ділова іноземна мова (англійська)
(назва навчальної дисципліни)

Галузь знань: 29 Міжнародні відносини

Спеціальність: 292 Міжнародні економічні відносини

Освітня програма: Міжнародна економіка

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Силабус введено в дію з 01.09.2022 року

Харків – 2022 р.

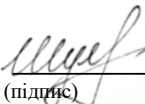
Розробник: Федотова О.М., асистент каф. іноземних мов
(прізвище та ініціали, посада, науковий ступінь і вчене звання)

(підпис)

Силабус навчальної дисципліни розглянуто на засіданні кафедри іноземних мов

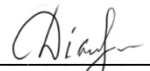
Протокол № 1 від « 26» серпня 2022 р.

Завідувач кафедри к.п.н., доцент
(науковий ступінь і вчене звання)

(підпис)

І.М. Шульга
(ініціали та прізвище)

Погоджено з представником здобувачів освіти:

(підпис)

Д. В. Дикун
(ініціали та прізвище)

1. Опис навчальної дисципліни

Семестр, в якому викладається дисципліна – 7.

Обсяг дисципліни: 4 кредитів ЄКТС/120 годин, у тому числі аудиторних – 48 год., самостійної роботи здобувачів – 72 год.

Форма здобуття освіти – денна, дистанційна, заочна.

Дисципліна: обов'язкова.

Види навчальної діяльності – практичні заняття, самостійна робота здобувача.

Види контролю – поточний, модульний та підсумковий (семестровий) контроль (залік).

Мова викладання – англійська.

Пререквізити – базові знання граматики англійської мови, мінімальний лексичний запас для висловлення власної думки.

Кореквізити – перелік тем і термінологія, що мають бути вивчені, пов'язані з основними дисциплінами.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: формування у студентів професійних мовних компетенцій, що сприятиме їхньому ефективному функціонуванню у культурному розмаїтті навчального та професійного середовища, а саме, опанування такого рівня знань, навичок і вмінь, який забезпечуватиме необхідну для фахівця комунікативну спроможність в сферах професійно-наукового та ситуативного спілкування в усній і письмовій формах, володіння іноземною мовою на рівні, який забезпечує користування документацією за фахом.

Завдання: розвиток у студентів компетенції з іноземної мови, що має свою специфіку з точки зору їхньої спеціалізації, формування практичних мовленнєвих вмінь й навичок спілкування іноземною мовою на професійні теми та роботи студентів зі спеціалізованими літературними джерелами, аудіо та відео записами, електронними ресурсами, орієнтування їх на важливість практичного застосування здобутих теоретичних знань навчання, розвиток та удосконалення різних видів мовленнєвої діяльності, аудіювання, говоріння, діалогічного мовлення, читання, письма та перекладу.

Компетентності, які набуваються:

ЗК3. Здатність навчатися та бути сучасно навченим.

ЗК6. Здатність спілкуватися іноземними мовами.

ЗК10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

СК14. Здатність спілкуватися на професійному та соціальному рівнях з використанням фахової термінології, включаючи усну і письмову комунікацію державною та іноземними мовами.

Очікувані результати навчання:

РН2. Вільно спілкуватися з професійних питань державною та іноземними мовами усно і письмово, фахово використовувати економічну термінологію.

РН15. Визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними.

РН21. Розуміти і мати навички з ведення ділового протоколу та ділового етикету у сфері міжнародних економічних відносин, враховуючи особливості міжкультурного спілкування на професійному та соціальному рівнях, як державною так і іноземними мовами.

3. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1.

Змістовний модуль 1. Brands. Travel. Тема 1. Unit 1. Brands. pp 6-13

– *Форма занять: практичні заняття/самостійна робота;*

– *Обсяг аудиторного навантаження: 8 годин;*

– *Теми практичних занять –*

1. Speaking: Talk about your favorite brands.
2. Reading: «Outsourcing Production». Vocabulary: Words that go with brand and product.
3. Grammar: Present Simple, Present Continuous. Listening: «An interview with a brand consultant».

4. Writing an email. Replying to an email. Making suggestions.

Обов'язкові предмети та засоби: навчальні матеріали, які використовуються при навчанні студентів англійської мови, включають друковані тексти, вправи, аудіо та відео записи текстів діалогічного і монологічного характеру у виконанні носіїв мови.

–Стисла анотація:

Грамматика: Present Simple and Continuous. Review of tenses.

Лексика: типи товарів, види магазинів, реклама продуктів.

Читання: ознайомлювальне читання тексту «Outsourcing Production».

Аудіювання: селективне слухання.

Мовлення: монологічне мовлення, розповідь про улюблений бренд, товар.

Письмо: написання електронного листа.

–Обсяг самостійної роботи здобувачів: 14 годин;

–Теми, види робіт, що належать до самостійної роботи здобувача:

Контрольна робота за темою. Читання та переклад текстів за темою. Виконання граматичних та лексичних вправ. Діалогічне, монологічне та писемне мовлення за темою.

Тема 2. Unit 2. Travel. pp 14-21

–Форма занять: практичні заняття/самостійна робота;

–Обсяг аудиторного навантаження: 10 годин;

–Теми практичних занять –

1. Speaking: Talk about your travel experience. Vocabulary: British and American travel words.

2. Reading: «Air Rage». Listening: «A business traveller's priorities».

3. Grammar: Tenses for future. Making arrangements on the phone.

4. Work, rest and play: choose a suitable hotel. Asking for agreement or confirmation.

5. Підготовка до модульного контролю.

Обов'язкові предмети та засоби: навчальні матеріали, які використовуються при навчанні студентів англійської мови, включають друковані тексти, вправи, аудіо та відео записи текстів діалогічного і монологічного характеру у виконанні носіїв мови.

–Стисла анотація:

Лексика: замовлення квитків, бронювання готелю. Аудіювання: розрізняльне та селективне слухання.

Мовлення: розповідь про свою подорож.

Грамматика: форми майбутнього часу.

Читання: вивчаюче читання тексту «Air Rage».

–Обсяг самостійної роботи здобувачів: 14 годин;

–Теми, види робіт, що належать до самостійної роботи здобувача:

Читання та переклад текстів за темою. Виконання граматичних вправ. Діалогічне, монологічне та писемне мовлення за темою.

Модульний контроль. Модуль 1 (контрольна робота).

–Форма заняття: написання модульної роботи в аудиторії (за рішенням

Університету допускається проведення у дистанційній формі).

–Обсяг аудиторного навантаження: 2 години

–Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.

–Обсяг самостійної роботи здобувачі: 2 години.

–Теми, види робіт, що належать до самостійної роботи здобувача: Підготовка до модульного контролю.

Змістовний модуль 2. Organization. Change. Money Тема 3. Unit 3. Organization. pp 21-

– Форма занять: практичні заняття/самостійна робота;

– Обсяг аудиторного навантаження: 8 годин;

– Темі практичних занять –

1. Speaking: Talk about companies. (banks, factories, plants....). Company structure.

Vocabulary: words and expressions to describe the company structure.

2. Reading: «Flexibility in the workplace». Listening: An interview with the partner of a management consultancy.

3. Grammar: Noun combinations. Replying on an email.

4. Making business contacts. Choose the best way to organize the customer service.

Обов'язкові предмети та засоби: навчальні матеріали, які використовуються при навчанні студентів англійської мови, включають друковані тексти, вправи, аудіо та відео записи текстів діалогічного і монологічного характеру у виконанні носіїв мови.

– Стисла анотація:

Лексика: структура компаній

Аудіювання розрізняльне слухання

Читання пошукове читання тексту

Граматика іменник

Мовлення Стратегія приваблення більшої кількості покупців до товару.

– Обсяг самостійної роботи здобувачів: 14 годин;

– Темі, види робіт, що належать до самостійної роботи здобувача:

Контрольна робота за темою. Читання та переклад текстів за темою. Граматичні конструкції. Діалогічне, монологічне та писемне мовлення за темою.

Тема 4. Unit 4. Change. pp 30-37

– Форма занять: практичні заняття/самостійна робота;

– Обсяг аудиторного навантаження: 8 годин;

– Темі практичних занять –

1. Speaking: Discuss attitudes to change in general and at work. Vocabulary: words for describing change.

2. Reading: «Change in retailing». Listening: «An interview with a business transformation director».

3. Grammar: Past Simple and Present Perfect.

4. Talking part in meetings. (stressful situations).

Обов'язкові предмети та засоби: навчальні матеріали, які використовуються при навчанні студентів англійської мови, включають друковані тексти, вправи, аудіо та відео записи текстів діалогічного і монологічного характеру у виконанні носіїв мови. – Стисла анотація:

Аудіювання селективне слухання

Читання ознайомлювальне читання тексту «Change in retailing» з метою здобуття інформації Опрацьовування нової лексики. Практика перекладу.

Мовлення Діалогічне ситуативне мовлення. Граматика Present Perfect and Past Simple.

– Обсяг самостійної роботи здобувачів: 14 годин;

– Темі, види робіт, що належать до самостійної роботи здобувача:

Контрольна робота за темою. Читання та переклад текстів за темою. Виконання граматичних вправ. Діалогічне, монологічне та писемне мовлення за темою.

Тема 5. Unit 5. Money. pp 38-47

– Форма занять: практичні заняття/самостійна робота;

– Обсяг аудиторного навантаження: 10 годин;

– Темі практичних занять –

1. Speaking: Discuss attitude to money after doing a quiz. Vocabulary: words for talking about finance.

2. *Reading: «Two financial reports». Listening: «An interview with the founder of a finance firm».*
3. *Grammar: Linking words.*
4. *Presentation: Choose a company to invest.*
5. *Підготовка до модульного контролю.*

Обов'язкові предмети та засоби: навчальні матеріали, які використовуються при навчанні студентів англійської мови, включають друковані тексти, вправи, аудіо та відео записи текстів діалогічного і монологічного характеру у виконанні носіїв мови.

–Стисла анотація:

Лексика за темою фінанси.

Аудіювання селективне слухання.

Читання ознайомлювальне читання тексту «Two financial reports».

Мовлення Діалогічне ситуативне мовлення.

Презентація на тему Choose a company to invest.

–Обсяг самостійної роботи здобувачів: 12 годин;

–Теми, види робіт, що належать до самостійної роботи здобувача:

Читання та переклад текстів за темою. Виконання граматичних вправ. Діалогічне, монологічне та писемне мовлення за темою.

Модульний контроль. Модуль 2 (контрольна робота).

–Форма заняття: написання модульної роботи в аудиторії (за рішенням Університету допускається проведення у дистанційній формі).

–Обсяг аудиторного навантаження: 2 години

–Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.

–Обсяг самостійної роботи здобувачів: 2 години.

–Теми, види робіт, що належать до самостійної роботи здобувача: Підготовка до модульного контролю.

4. Методи навчання

Протягом проведення практичних занять, індивідуальних консультацій (при необхідності), викладачі використовують сучасні ефективні підходи до викладання мов, що в значній мірі залежить від цільової ситуації та потреб цільової аудиторії, тобто від вхідного рівня володіння мовою студентами та їх напряду підготовки. Серед них граматично- перекладний, когнітивний ситуативний та комунікативний методи.

5. Методи контролю

Контроль рівня знань студентів включає форми поточного, проміжного (письмового модульного контролю) та підсумкового контролю у формі заліку.

Поточний контроль з дисципліни Ділова іноземна мова (англійська) здійснюється протягом 7 семестру і включає в себе контроль розвитку всіх навичок, перелічених в програмі (форми контролю розвитку певної навички можуть варіюватися в залежності від тематики та рівня групи). У зв'язку з тим, що дисципліна має суто практичну орієнтацію, майже кожне заняття може містити засоби поточного контролю, які проводяться у вигляді експресопитування, перевірки виконання завдань поза аудиторної самостійної роботи та поточного тестування на перевірку знань мовного матеріалу та умінь і навичок читання, аудіювання, говоріння та письма.

У ході аудиторних занять систематично перевіряються домашні завдання і оцінюються усні виступи: монологічні, діалогічні, робота в групах і участь в дискусіях. Обсяг завдань визначається викладачем, в залежності від рівня групи.

7 семестр завершується заліком по поточній успішності з урахуванням тестів, письмового модульного контролю, що проводилися протягом семестру або за результатами підсумкової контрольної роботи, яка включає наступні блоки: аудіювання, лексико- граматичні завдання, читання і говоріння.

6. Критерії оцінювання та розподіл балів, які отримують здобувачі

Складові навчальної роботи	Бали за одне заняття (завдання)	Кількість занять (завдань)	Сумарна кількість балів
Модуль 1			
Змістовний модуль 1			
Присутність та виконання завдань на кожному занятті	0.5	10	0...5
Монологічне мовлення (або доповідь) за темами, які вивчаються	0...5	2	0...10
Модульний контроль	0...25	1	0...25
Змістовний модуль 2			
Присутність та виконання завдань на кожному занятті	0.5	14	0...7
Монологічне мовлення (або доповідь) за темами, які вивчаються	0...5	3	0...15
Модульний контроль	0...25	1	0...25
Усього за семестр			0...100

Завдання для заліку складається з письмової та усної частин:

Підсумковий контроль здійснюють шляхом проведення заліку. Залік перевіряє рівень знань студента у межах як загальнонавчової, так і професійної тематики відповідно до вимог робочої програми. Залік складається з письмової (тест) та усної (співбесіда за відповідною тематикою, під час якої студент має виявити своє вміння зрозуміти й коректно вести розмову й дискутувати у заданому контексті) частин.

Тест для заліку базується на темах, що були передбачені вимогами робочої програми. Білет складається з 3х ключових розділів: Listening (аудіювання), Reading (читання), Grammar Test (лексико-граматичний розділ).

1. Listening (10 балів) Першим завданням є аудіювання. Студентам необхідно прослухати автентичний текст та вказати, чи є подані нижче твердження вірними або відповісти на питання щодо змісту прослуханого тексту.

2. Reading (10 балів) У 2-му завданні студентам необхідно прочитати текст та відповісти на питання щодо змісту прочитаного або обрати правильну відповідь на кожне з 5 питань, або вказати, чи є подані твердження вірними.

3. Grammar Test (80 балів) Завдання лексико - граматичного розділу є завданнями множинного вибору: студентам необхідно заповнити пропуски в реченні відповідним словом.

Під час складання семестрового заліку здобувач має можливість отримати максимум 100 балів.

Критерії оцінювання роботи студента протягом семестру

Задовільно (60-74). Показати мінімум знань та умінь. Захистити всі індивідуальні завдання та здати тестування.

Speaking	Reading	Writing	Listening	Grammar
----------	---------	---------	-----------	---------

Висловлюєт ься примітивно Користується обмеженим словарним запасом Робить граматичні помилки в мові Може використати неправильний порядок слів Вміє взаємодіяти на простому рівні, якщо співрозмовник говорить повільно і чітко та готовий прийти на допомогу.	Розуміє лише базову ідею контенту, навіть адаптованого до рівня Не вміє чітко відповісти на запитання про зміст матеріалу, який прочитав	Багато орфографічних та граматичних помилок	Розуміє лише деякі окремі деталі, не підключаючи їх до цілісного змісту Пропускає багато деталей через прогалини в словниковому запасі Не вдається відповісти на більшість запитань на основі отриманого матеріалу	Використовує Simple tenses and Present Continuous, але робить помилки в порядку слів або відповідному допоміжному дієслові Робить помилки при складанні питальних речень Знає деякі модальні дієслова, але використовує їх з помилками Розуміє singular-plural-uncountablenouns, але може неправильно використовувати з ними артиклі та дієслова
---	--	--	---	--

Добре (75-89). Твердо знати мінімум, захистити всі індивідуальні завдання, виконати всі КР, здати тестування та поза аудиторну самостійну роботу.

Speaking	Reading	Writing	Listening	Grammar
Здатний спілкуватися на більшість тем, може почати, підтримати і закінчити нескладну	Розуміє джерела, адаптовані до рівня, навіть якщо є незнайомі слова	Не має орфографічних помилок, а лише кілька граматичних помилок	Розуміє більшість адаптованих аудіо та відео матеріалів	Знає і використовує більшість часів, як активних, так і пасивних, але Perfect Continuous може містити
		Використов	Може зрозуміти	

бесіду. Вміло висловлює думку на тему різних стилів життя і субкультур, міжкультурних відмінностей, а також розмовляє про кліматичні зміни та явища природи, про можливі тенденції та напрямки в майбутньому. Вміє інтерпретувати значення певних фраз, висловлювати співчуття. Використовує достатньо виразних засобів, знаходить синоніми, використовує деякі фразові дієслова та підрядні речення. Вміє обходити незнайомі моделі без значної втрати сенсу	Розуміє деталі та використовує їх у обговоренні Уміє підвести підсумки контенту, що прочитав	ує деякі зв'язувальні слова та вирази Вміє чітко передавати свої думки	зміст при наявності кількох незнайомих слів Не пропускає жодної важливої інформації, але може втратити або забути одну або дві менш значущі деталі	помилки Герундій та інфінітив використовує недостатньо Вміє використовувати більшість модальних дієслів та непряму мову Розуміє різницю між умовними реченнями 1-го та 2-го типу і використовує їх правильно NB! Відмінності: Уникає помилок, вибираючи спрощені, але все ще правильні шаблони Якщо робить помилку, часто може самостійно виправити NB! Ілюстративні моделі: Perfect tenses, should vs have to, 1st and 2nd conditionals, perfect tenses including passives
--	--	--	--	--

Відмінно (90 - 100). Повно знати основний та додатковий матеріал. Знати усі теми. Здати всі контрольні точки з оцінкою «відмінно». Досконально знати всі теми, додатковий матеріал та уміти застосовувати їх.

Speaking	Reading	Writing	Listening	Grammar
----------	---------	---------	-----------	---------

Здатний спілкуватися практично з будь-якої теми	Розуміє неадаптовані джерела, навіть якщо є незнайомі слова	Не має орфографічних та граматичних помилок	Розуміє зміст неадаптованих аудіо та відео матеріалів, навіть з акцентами	Знає і використовує всі часи, як активні, так і пасивні
Використовує різні експресивні засоби, ідіоми, фразові дієслова, синоніми, складні речення з підрядними реченнями	Звертає увагу на деталі та запам'ятовує деталі для подальшого обговорення	Використовує правильно пов'язуючи слова та вирази	Може зробити обґрунтоване припущення, якщо деякі слова не були взяті до уваги	Правильно використовує герундій і інфінітив
Розуміє або відчуває різницю між словами, що належать до різних стилів, від сленгу до книжкових	Може підвести підсумки прочитаного матеріалу та дати логічні судження	Вміє чітко і коротко передавати ідеї, без відхилення від змісту	Не пропускає ніяких важливих і значущих деталей	Вміє використовувати всі форми модальних дієслів
Вміє з легкістю торкатись абстрактних тем, описувати свої відчуття, емоції, надії та плани. Докладно ділитись своїми враженнями і життєвим досвідом, повідомляти точну інформацію. Вести бесіду, чітко формулювати думки, висловити власну точку зору, підтримати дискусію із співрозмовником				Використовує правильно непряму мову та вбудовані питання
				Розуміє різницю між трьома умовними формами та використовує їх правильно
				NB! Ілюстративні моделі: Perfect Continuous tenses, should have done, modal deduction, 3 rd conditional, perfect and continuous passives

На основі набраних балів, успішність студентів в семестрі визначається наступними оцінками: зараховано, не зараховано.

- «зараховано» - від 60 до 100 - теоретичний зміст курсу засвоєно, прогалини не носять істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань, можливо, містять помилки.

- «не зараховано» - 59 і менше балів - теоретичний зміст курсу не освоєно, необхідні практичні навички роботи не сформовані, виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не призведе до суттєвого підвищення якості виконання навчальних завдань. Бали, що характеризують успішність студента з дисципліни, набираються їм протягом усього періоду навчання за вивчення окремих тем і виконання окремих видів робіт.

Таким чином, студент може автоматично отримати залік.

Максимальна кількість балів, одержуваних студентом в результаті виконання залікових завдань - 100 балів.

Семестровий контроль (залік) проводиться у разі відмови студента від балів поточного тестування й за наявності допуску до заліку. Під час складання семестрового заліку студент має можливість отримати максимум 100 балів.

Шкала оцінювання: бальна і традиційна

Сума балів	Оцінка за традиційною шкалою	
	Іспит, диференційований залік	Залік
90 – 100	Відмінно	Зараховано
75 – 89	Добре	
60 – 74	Задовільно	
0 – 59	Незадовільно	Не зараховано

7. Політика навчального курсу

Відпрацювання пропущених та невиконаних завдань здійснюється під час консультацій, які проводяться викладачем за графіком, затвердженим на кафедрі. Питання, що стосуються академічної доброчесності, розглядаються відповідно до Положення про академічну доброчесність. (Методичні рекомендації для закладів вищої освіти з підтримки принципів академічної доброчесності. Лист МОН України № 1/9-650 від 23.10.2018 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v-650729-18#n211>).

Політика щодо академічної доброчесності. Здобувач вищої освіти діє відповідно Положенню Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» «Про академічну доброчесність».

Учасники освітнього процесу у своїй академічній діяльності мають дотримуватись загальноприйнятих морально-етичних норм і правил поведінки, а також:

- самостійно виконувати навчальні завдання, завдання поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей), за винятком випадків, коли такі завдання передбачають групову роботу;

- посилається на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;

- дотримуватись норм законодавства про авторське право і суміжні права;

- надавати достовірну інформацію про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації;

За порушення академічної доброчесності учасники освітнього процесу можуть бути притягнені до академічної відповідальності.

8. Методичне забезпечення

Навчально-методичне забезпечення дисципліни "Ділова іноземна мова" для бакалаврів / Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського "Харків. авіац. ін-т" ; розроб. О. І. Кудлай. - Харків, 2019. - 40 с. – Режим доступу: http://library.khai.edu/library/fulltexts/doc/Dilo_Inozemna.pdf

1. Karpenko, O. O. English: forming communication skills of reading, speaking, writing : Manual [Electronic Resource] / O. O. Karpenko. – Kharkiv : National aerospace university «Kharkiv Aviation Institute», 2020. – 79 p. – Mode of Access: [library/fulltexts/doc](http://library.khai.edu/library/fulltexts/doc)

2. Вводный курс по английскому языку / Л.И. Волчанская, И.Л. Иванова. - Сборник упражнений, текстов и диалогов. – Харьков: Нац. аэрокосм. ун-т «ХАИ», 2004. – 201 с. – Режим доступу: <http://library.khai.edu/library/fulltexts/m2004/Vvodnyj%20kurs%20po%20anglijskomu%20jazyku.pdf> .

Посилання на курс у системі дистанційного навчання Ментор, на якому розміщено навчально-методичний комплекс дисципліни: <https://mentor.khai.edu/course>

9. Рекомендована література

Базова

1. David Cotton, David Falvey, Simon Kent. Market Leader Intermediate. Pearson Longman, 2012. – 177 p.

2. David Cotton, David Falvey, Simon Kent. Market Leader. Intermediate Workbook. Pearson Longman, 2012.

Допоміжна

1. Intelligent Business. Intermediate Video resource book. Pearson Education Limited, 2012.
2. B. Azar Understanding and Using English Grammar Third Edition, Longman – 438p.
3. Empower. Upper Intermediate Student's book. Cambridge University Press, 2015.
4. Michael Swan, Catherine Walter. How English Works. A grammar practice book. Oxford University Press.

10. Інформаційні ресурси

- <http://www.tesol.com/tesol/activities>
- <http://www.agendaweb.org/>
- <http://www.english-grammar-lessons.com/>
- <http://www.englishgrammarsecrets.com/>